

Thomas Tammoja

Meie: 01.10.2024 nr 5-4/2024-105-3

Teade järelevalvemenetluse alustamata jätmise kohta

Pöördusite 15.08.2024 Konkurentsiameti poole taotlusega, milles palusite teavet selle kohta, kas AS Ragn-Sells kuritarvitab turgu valitsevat seisundit. Pöördumises olete välja toonud, et Kambja ja Peipsiääre valla koduklientidele on kehtestatud konteinerite hinnad kõrgemad, kui Tartu ja Luunja valla koduklientidele. Samuti olete välja toonud, et AS-i Ragn-Sells poolt kehtestatud konteinerite paigaldamise, äratoomise ning vahetamise hind on ebaõiglaselt kõrge. Muuhulgas ei võimalda AS Ragn-Sells renditud konteinerid neile ise tuua, kohustades klienti seeläbi konteinerite äratoomise tasu maksma.

Konkurentsiamet on tutvunud Teie pöördumisega, kogunud lisateavet ning küsinud täiendavaid selgitusi seoses AS Ragn-Sells tegevusega. Kogutud teabe põhjal ei ole Konkurentsiamet tuvastanud, et AS Ragn-Sells oleks oma tegevusega turgu valitsevat seisundit kuritarvitanud ega muid konkurentsioiguslikke nõudeid rikkunud järgmistel põhjustel.

1. Prügikonteinerite müügihinnad koduklientidele

Pöördumises olete välja toonud, et Kambja ja Peipsiääre valla koduklientidele maksab 140L konteiner 84,38 €/tk ja 84,49 €/tk, kuid Tartu ja Luunja valla koduklientidele - 50,84 €/tk. Seoses AS Ragn-Sells poolt kehtestatud prügikonteinerite hindadega selgitame Teile järgmist.

Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse. Jäätmeveo korraldamine on kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanne, mis tuleneb jäätmeseadusest. Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab kohaliku omavalitsuse üksus riigihanke ja sõlmib valitud ettevõtjaga kontsessioonilepingu. Korraldatud jäätmeveo teostamiseks on Kambja vallas riigihanke tulemusel sõlmitud AS-ga Ragn-Sells korraldatud jäätmeveo teenuste hankeleping (viitenumber 255733).¹ Kogumismahutite müümine, rentimine, äraviimine või vahetamine on hankelepingus reguleeritud korraldatud jäätmeveoga seotud lisateenustena. Hankelepingu tehnilise kirjelduse punkti 16.5.1 järgi on jäätmevedaja kohustatud osutama lisateenuseid, mis

¹ Riigihanke kontsessioonilepingute dokumendid on avalikult kättesaadavad Riigihangete registris.

on jäätmete veoga otseselt seotud. Sama punkti alapunktis 2 on sätestatud, et jäätmevedaja on kohustatud osutama kogumismahutite müüki vastavalt jäätmevedaja hinnakirjale. Arvestades hankelepingu tehnilises kirjelduses sätestatud, ei ole konteinerite müügihinnad hankelepinguga reguleeritud, mistõttu on jäätmevedajal õigus konteinerite müügihinnad vastavalt hinnakirjale kehtestada.

1.1. AS-i Ragn-Sells turgu valitseva seisundi kuritarvitamine

Konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 16 järgi on keelatud ettevõtja poolt turgu valitseva seisundi otsene või kaudne kuritarvitamine kaubaturul. KonkS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja, kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

AS-ga Ragn-Sells on sõlmitud hankeleping Kambja vallas korraldatud jäätmeveo teostamiseks. Sellest tulenevalt on AS-il Ragn-Sells ainuõigus osutada korraldatud jäätmeveo teenust Kambja valla haldusterritooriumil hankelepingus määratletud perioodil. Tõsi on, et hankelepingu olemuselt lähtuvalt on AS-il Ragn-Sells võimalik turgu valitsev seisund Kambja vallas korraldatud jäätmeveo teenuse osutamise turul. Kuid eelnevalt käsitletud hankelepingust tulenevalt ei ole konteinerite müümine hankelepingu esemeks, vaid on sätestatud nn mugavusteenusena, mida on AS Ragn-Sells küll kohustatud osutama, kuid Kambja valla kodukliendid ei ole kohustatud ilmingimata AS-lt Ragn-Sells ostma. Seega, ei laiene AS Ragn-Sells hankelepingust tulenev jäätmeveo teenuse osutamise ainuõigus prügikonteinerite müügi, mistõttu on AS-l Ragn Sells konteinerite müügi turul konkurendid üle Eesti. Sellega seoses, ei pruugi AS-l Ragn Sells olla konteinerite müügi turul turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 tähenduses. Konkurentsiamet leiab, et kuna Kambja valla elanikel on võimalik soetada prügikonteinerit peale AS-i Ragn-Sells ka teistelt ettevõtjatelt, siis tuleb konteinerite müügi kaubaturg määratleda laiemalt. Kambja valla elanikud ei ole AS-i Ragn Sells poolt pakutud konteineri müügi lisateenusega seotud, mistõttu on Teil võimalik võrrelda teiste ettevõtjate poolt pakutud konteinerite hindu ja valida soodsam.

Seda arvestades pole põhjust arvata, et AS-l Ragn-Sells oleks keelatud kehtestada selliseid prügikonteinerite hindu ja et AS Ragn-Sells oleks oma turgu valitsevat seisundit kuritarvitanud.

2. Prügikonteineri äraviimise hinnad koduklientidele

Oma pöördumises olete välja toonud, et AS Ragn-Sells küsib renditud konteineri äraviimise või vahetamise tasuks 36,60 eurot konteineri kohta. Oma pöördumises leidsite, et tegemist on ebaõiglaselt kõrge hinnaga, arvestades asjaolu, et AS Ragn-Sells kontor asub Teie kodust 5,6 km kaugusel.

AS Ragn-Sells ja Kambja valla vahel sõlmitud hankelepingu tehnilise kirjelduse punkti 16.5.1 järgi on kogumismahuti äraviimine või vahetamine korraldatud jäätmeveoga seotud lisateenus, mida on jäätmevedaja kohustatud osutama ja mille eest võib küsida tasu. Viidatud punkti alapunkti 14 järgi ei tohi kogumismahuti äraviimise või vahetamise tasu olla suurem kui 40 eurot. Sellest tulenevalt on jäätmevedajal vabadus otsustada konteineri äratoomise teenuse maksumuse suuruse üle, mis peab jääma hankelepingu tehnilises kirjelduses sätestatud 40 euro piiridesse. AS Ragn-Sells 01.01.2024 kinnitatud hinnakirja järgi on kuni 1100L plastkonteineri paigaldamise või äratoomise tasu 36,60 eurot konteineri kohta. AS Ragn-Sells poolt kehtestatud konteineri äratoomise tasu ei ületa hankelepinguga ettenähtud piiri.

Olles tutvunud teiste jäätmeveo pakkuvate ettevõtjate hindadega, leiab Konkurentsiamet, et AS Ragn-Sells poolt küsitud tasu 36,60 on võrdlemisi mõistlik. Konteineri äratoomise hinnad varieeruvad 12,20 ja 48,80 euro vahel sõltuvalt jäätmevedajast, teenuse osutamise piirkonnast

ja konteineri pesu teenuse osutamise vajadusest. AS Ragn-Sells kehtestatud konteinerite äratoomise ja vahetamise tasu 36,60 eurot on jäätmevedajate seas keskmine. Seega on Konkurentsiamet seisukohal, et hetkel ei esine alust arvata, et AS Ragn-Sells poolt kehtestatud konteinerite äratoomise ja vahetamise tasu poleks majanduslikult põhjendatud.

3. Konteineri toomine prügivedaja asukohta

Oma pöördumises olete välja toonud, et soovisite konteineri ise tuua AS Ragn-Sells tagastamiskohta, kuid ettevõtte jättis Teie taotluse rahuldamata. Sellega seoses selgitame Teile järgmist.

Nagu eelnevalt mainisime, AS Ragn-Sells ja Kambja valla vahel on sõlmitud korraldatud jäätmeveo hankeleping. Hankelepingu tehnilise kirjelduse punkti 16.5.1.14 kolmanda lause kohaselt ei tohi jäätmevedaja küsida jäätmevaldajalt kogumismahuti äraveo eest tasu juhul, kui jäätmevaldaja toob/viib mahuti ise jäätmevedaja poolt märgitud asukohta.

Pöördudes riigihanke läbiviija poole selgus, et antud punkt kohustab jäätmevedajat muuhulgas osutama konteineri vastuvõtmise teenust, kui jäätmevaldaja on konteineri ise tagastamiskohta toonud. Ragn-Sells AS kohustub täitma hankelepingu tingimusi. Renditud konteineri vastu võtmisest keeldumine on kvalifitseeritav lepingu rikkumisena võlaõigusseaduse § 100 tähenduses.

KonkS § 54 kohaselt teostab Konkurentsiamet riiklikku ja haldusjärelevalvet konkurentsiseaduse täitmise üle. Lepingulistest suhetest tulenevad nõuded ei kuulu konkurentsiseaduse reguleerimisalasse, mistõttu ei ole Konkurentsiamet pädev organ lepinguliste vaidluste lahendamisel. Võimalikust AS Ragn-Sells poolt hankelepingu rikkumisest on info edastatud riigihanke läbiviijale. Riigihanke läbiviija reageerib lepingu rikkumisele ning kohaldab vastavaid õiguskaitsevahendeid, sh nõuab lepingu täitmist.

Ülaltoodust lähtuvalt kujundas Konkurentsiamet seisukoha, et antud asjaoludel ei ole alust riikliku järelevalvemenetluse algatamiseks, mistõttu tuleb Teie 15.08.2024 taotluse alusel alanud haldusmenetlus HMS § 43 lg 4 p 2 alusel lõpetada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Lepikult
valdkonna juht

Uljana Ivanova
6672480
Uljana.Ivanova@konkurentsiamet.ee